

Hanna Filipkowska

"Cyganeria Młodej Polski", Tomasz Weiss, Kraków 1970 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 14/41, 202

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ MAKOWIECKI Andrzej: Młodopolski portret artysty. PIW. Warszawa 1971 s. 221, zł 20,-

Analiza powstałych w latach 1890-1914 utworów prozatorskich, których bohaterem jest artysta, prowadzi w dwu kierunkach: 1/ charakterystyka schematów konstrukcyjnych i fabularnych omawianych utworów, 2/ charakterystyka modelu osobowości artysty-bohatera utworu w jego uwikłaniach społecznych i historycznych. Na podstawie zbadanego materiału autor wykazuje, iż młodopolska proza o artyście, posługując się tymi samymi motywami fabularnymi, formami narracji i schematami konstrukcji losów bohatera, ujawnia współistnienie dwu opozycyjnych koncepcji zadań sztuki i artysty, określonych umownie jako "polsko służebca" i "europejsko wyzwolona".

BP/41

H.F.

/II/ WEISS Tomasz: Cyganeria Młodej Polski. WL. Kraków 1970 s. 217, nb. 3, tabl. 8, ilustr., portr., tab., zł 35,-

Charakterystyka cyganerii młodopolskiej, ukazująca socjologiczny, obyczajowy i psychologiczny aspekt zjawiska. Zawiera opis charakterystycznych wzorów osobowych, typów zachowań i sposobów przeżywania świata /"konflikt z filistrem", "wyobraźnia tragiczna" itp./, skonstruowany na podstawie pamiętników i autentycznych biografii /Stanisław Przybyszewski/ oraz dzieł literackich /dramaty Kisielewskiego, "Próchno" Berenta/. Rozpatrywany materiał zawiera zarówno opinie apologetyczne, solidarystyczne w stosunku do wzoru młodopolskiego cygana, jak opinie krytyczne.

BP/41

H.F.